

mende en historisch zich ontwikkelende, in Christus haar hoogtepunt bereikt. De verlossing onderstelt de openbaring en de openbaring heeft de verlossing ten doel, of liever nog de verlossing is zelve de openbaring, uit den verborgen raad Gods intredende en zich incorporeerende in de geschiedenis der menschheid.

Wijl de openbaring dezen soteriologischen inhoud heeft, is zij niet eene vernietiging, maar eene herstelling van het scheppingswerk Gods, dat door de zonde verstoord was. De revelatie is eene daad van reformatie; in de herschepping wordt de schepping met al hare formae en normae, in het evangelie de wet, in de genade het recht, in Christus de kosmos hersteld. Daarom is de Christelijke religie, zooals wij haar uit de Schrift leeren kennen, in de wereld, waarin wij leven, volkomen op hare plaats. Ofschoon de causae ervan niet liggen in de krachten, bij de schepping aan de wereld geschonken, is zij toch in die wereld ingegaan en past zij bij haar als de sleutel bij het slot. Christus is van boven, maar Hij is in de volheid des tijds geworden uit eene vrouw en geworden onder de wet. Als de zonde ook is eene gezindheid van den wil, als de zedewet absolute geldigheid heeft, als het goede naar zijne idee bestemd is om te triumfeeren over allen tegenstand, dan moet de religie, die dezen triumpf zal aanbrengen, wijsheid en kracht Gods zijn, geen woord alleen maar ook daad, geen leer alleen maar ook leven, dan moet zij vleesch en bloed worden in ons geslacht en zich als een werk van Goddelijke energie invoegen en handhaven in het midden der wereld.

Oppervlakkig is daarom het streven van hen, die de noodzakelijke „Vernunftwahrheiten” uit de toevallige „Geschichtswahrheiten”, de idee uit het feit, het begrip uit de aanschou-